

1. Name at least three (3) things discussed by the speakers that struck you the most. Please include the timestamps where these were mentioned.

- The Cycle of Intergenerational Poverty

Ang isa sa pinakamabigat na binanggit ng unang speaker sa bandang 33:36 ay ang katotohanang minamana ang kahirapan. Hindi lang ito basta kakulangan sa pera, kundi isang paulit-ulit na cycle na tila wala nang katapusan. Kapag ipinanganak ka sa isang pamilyang needy, dala mo na agad ang hirap--maging ang mga utang at problema ng pamilya mo, pasan na pasan mo na rin. Walang sapat na access sa edukasyon, trabaho, o suporta mula sa gobyerno kaya kahit anong sikap, bumabalik pa rin sa kahirapan. Ang masakit pa, nabanggit din sa bandang 30:41 na kahit walang kasalanan ang mga bata, sila ang unang naapektuhan. Sila ang pinapanganak sa ganitong kalagayan, kahit hindi naman nila ito pinili.

- Epekto ng Kakulangan sa Kabataan

Isa pang tinalakay sa banda 12:20 at 15:30 ay ang nakakabahalang kalagayan ng mga bata sa komunidad. Maraming bata ang nakikitang nagru-rugby, nagbibisyo, o nagtatrabaho kahit sobrang bata pa. Ito ay hindi dahil sa katigasan ng ulo, kundi dahil sa pagiging desperado--ginagawa nila ito para makalimot sa gutom, makalimot sa mga problema o makatulong sa kani-kanilang mga pamilya. Imbes na nasa paaralan, sila ay nasa kalsada, junkshop, o kalye. Dito rin lumalabas ang konsepto na binanggit sa bandang 33:18, ang child labor kung saan pinipilit silang magbanat ng buto sa murang edad. Hindi dapat ito normal, hindi naman ito niroromanticize, pero sa mga mata ng lipunan, tila patuloy lang itong tinatanggap bilang bahagi ng kahirapan.

- Delikadong Pamumuhay

Isa pa sa mga malaking punto ng speaker ay kung gaano kapanganib ang araw-araw na buhay ng mga nakatira sa Aroma. Nabanggit sa 26:38, ang kanilang mga bahay ay gawa sa kahoy, gumagamit ng kahoy na panggatong, at halos lahat ng kuryente ay jumper o ilegal na koneksyon. Dahil dito, madalas silang tamaan ng sunog o iba pang mga sakuna. Dagdag pa rito, binanggit sa 25:52, ang pangunahing kabuhayan nila ay may kinalaman sa mga basura kung saan ang mga taong taga Maynila, Quezon City, at iba pa ay dinadala ito sa Aroma. Dito mo makikita ang pagkakaiba ng mundo nila sa munto natin--habang ang iba ay umiiwas sa basura, sila ay nabubuhay mula rito. Hindi lang ito kahirapan kundi ito ay usapin ng karapatan sa ligtas na pamumuhay at dignidad bilang tao

2. How would you describe the impact of the issues mentioned in the talk on the members of your partner community, NSTP11-Punla sector, and on society, in general?

Ang mga isyung tinalakay ay malinaw na makikita sa Punla community na aming binisita. Ayon sa aking obserbasyon:

- Una, ang kalagayan ng pamumuhay. Ang mga bahay ay maayos naman ngunit ito ay semi-kahoy, may mga kulungan ng manok, at limitado ang access sa healthcare dahil nasa rural na bahagi ito. Tulad ng tinukoy sa talk, ang kanilang pamumuhay ay delikado at kulang sa seguridad, lalo na sa aspeto ng kalusugan at sakuna.
- Pangalawa, ang kalagayan ng kabataan at kabuhayan. May ilang bata sa komunidad na nakakapag-aral at karamihan ay tumutulong sa kabuhayan ng pamilya--nangangalakal gamit ang pedicab, nagbebenta sa junkshop, at tumutulong sa mga paggawa ng mga bagay na kanilang binebenta. Ito ay isang konkretong halimbawa ng child labor at pagiging desperado dahil sa kahirapan. Likas din ang kasipagan, ngunit kulang sa oportunidad.
- Pangatlo, ang pag-iisang komunidad at kolektibong pag-angat. Kahit sa gitna ng pagsubok, kapansin-pansin sa mga larawan ang mga ngiting puno ng pag-asa. May malalim na pagkakaisa sa kanilang pananaw na kung may isa mag mabigo, ang buong komunidad ay apektado rin. Ang ganitong solidarity ay parehong inspirasyon at paalala kung gaano kahalaga ang sistemang pagsusuporta sa isa't-isa.
- Pang-apat, ang pagbigay ng atensyon sa lipunan at sa kabuuan. Ang kahirapan sa Punla ay salamin ng mas malawak na problema sa lipunan: kulang sa serbisyo publiko, akses sa edukasyon, at oportunidad sa kabuhayan. Kung hindi ito tutugunan, mananatiling bilog ang cycle ng kahirapan. Hindi lang para sa Punla kundi sa libo-libong katulad nilang komunidad.
- Pang-huli, ayon sa mga litratong nakuha ng aming klase, makikita ang masikip ngunit buhay na buhay na komunidad. Ang ibang bahay ay yari sa pinagtagpi-tagping kahoy at yero, maraming tanim at mga manok, at yung iba naman ay nasa kalagayan din na maayos, na palatandaan ng kanilang pagsusumikap sa gitna ng kakulangan. Ang mga tao ay may simpleng pananamit, ngunit kapansin-pansin ang mga ngiti ng kabataan at matatanda, na tila nagsasabing may pag-asa pa rin sa kabila ng lahat.

Makikita rin dito na ang komunidad na aming nabisita ay may diwa ng pagkakaisa, may simpleng kasiyahan sa gitna ng kahirapan. Isa itong paalala na ang dignidad ay hindi nasusukat sa yaman, kundi sa tibay ng loob at malasakit sa isa't isa.